

2022-ben a japán-magyar budó kulturális kapcsolatépítő online találkozó alkalmából a Japán Budókan logót tervezett. Ennek alapja a magyar zászló, a zöld sávban pedig megjelenik a Japán Budókan jellegzetes tetőzetének körvonala, amely Japán szimbólumát, a Fudzsi-hegyet mintázza.

2022 年、日本とハンガリーをオンラインで結び、武道文化交流事業を開催するにあたり、日本武道館では、本事業のロゴマークを作成しました。このロゴは、ハンガリー国旗をベースに、緑色の部分は、日本の象徴である富士山の曲線をイメージして建てられた日本武道館の大屋根を表しています。

Tartalom / 目次

Az Elnök köszöntője (KOMURA Masahiko a Japán Budókan Alapítvány elnöke)	
会長挨拶 (高村正彦 日本武道館会長)	2
Vendég köszöntés (Dr. SCHMIDT Ádám Honvédelmi Minisztérium Sportért Felelős Államtitkár)	
来賓挨拶 (シュミット・アーダム 国防省スポーツ担当副大臣)	3
Vendég köszöntés (Dr. PALANOVICS Norbert Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet Tokió)	
来賓挨拶 (パラノビチ・ノルバート 駐日ハンガリー国特命全権大使)	4
Vendég köszöntés (Őexcellenciája OTAKA Masato Japán magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete)	
来賓挨拶 (大鷹正人 駐ハンガリー特命全権大使)	5
A Budó Chartája / A budó meghatározása / A budó eszméje	
武道憲章、武道の定義、武道の理念	6-7
Japán/ 日本	
• A Japán Budókan / 日本武道館	8-9
• A japán budó / 日本の武道	10
• A japán kobudó, vagyis a tradicionális budó / 日本の古武道	11
• A bemutató szereplői / 演武者名簿	12
• Kjúdó / 弓道	13
• Dzsúdó / 柔道	14
• Naginata / なぎなた	15
• Szumó / 相撲	16
• Sórindzsi kenpó / 少林寺拳法	17
• Aikidó / 合気道	18
• Dzsúkendó / 銃剣道	19
• Karate-dó / 空手道	20
• Kendó / 剣道	21
• Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú páncélos kardvívás / 初實剣理方一流甲冑拔刀術	22
• Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú páncélos kardvívás A budó szemináriumhoz kapcsolódó anyagok 初實剣理方一流甲冑拔刀術 武道セミナー資料	23
Magyarország / ハンガリー	
• A koordinátorok bemutatása (Tetsushi Abe) / コーディネーター紹介 (阿部哲史)	24
• Dzsúdó / 柔道	25
• Karate-dó / 空手道	26
• Aikidó / 合気道	27
• Kendó / 剣道	28
• Tosza Muszó Dzsikiden Eisin-rjú Iwata-ha / 土佐無双直伝英信流岩田派	29
Program / 日程表	30

Az Elnök köszöntője

A mai japán-magyar budó kulturális kapcsolatépítő online találkozót különösen jelentős és örömdetes esemény.

A két ország közötti baráti kapcsolatok a gazdasági együttműködésen túl a kulturális életre is széles körben kiterjednek, melynek a dzsúdó, a kendó és egyéb harcművészetek is részét képezik.

A japán budó ezer néhányszáz évvel ezelőtt a csatatereken született. Hosszú történelme során a technikák rendszerbe szerveződtek, mígnem mintegy 300 évvel ezelőtt, az Edo-korban megszületett a *busidó*, a harcosok útja, amely a könyörület, a becsületesség, a tisztelet, a bölcsesség, a hűség és egyéb, a samuráj harcosok számára központi értékek köré épülő normarendszer. A budó napjainkban olyan nevelési módszer, amely testileg és szellemileg egyaránt erős, kiváló egyéneket nevel. Csak Japánban mintegy 2 és fél millió követője van.

A mai találkozó szervezője a Japán Budókan Alapítvány, melynek feladata a hagyományos japán kultúra részét képező budó terjesztése és népszerűsítése. A cél, hogy a budón keresztül hozzájáruljon a fiatalok egészségneveléséhez, tágabb értelemben véve pedig egy békés és boldog világ megteremtéséhez.

A következőkben a modern budó 9 ágazatát, valamint a tradicionális budót felvonultató bemutatóra kerül sor, melynek résztvevői egytől egyig az egyes irányzatok jeles oktatói, versenyzői. Szeretnénk, hogy a bemutató révén közvetlenül tapasztalják meg a japán budó szellemiségét és technikáit.

Tudomásom van róla, hogy Magyarországon is sok rajongója van a dzsúdónak, a kendónak, a karate-dónak

az aikidónak és egyéb harcművészeteknek, a magyar sportolók a nemzetközi versenyeken is szép eredménnyel szerepelnek. A bemutatókon túl különösen nagy érdeklődéssel várom az előadásokat, amelyek során megismerkedhetünk a budó magyarországi történetével, az iskolai testnevelés-oktatásban, illetve a para-sportként betöltött szerepével. Meggyőződésem, hogy a mai találkozó fokozza majd a két ország közti kölcsönös megértést és a kulturális kapcsolatok további elmélyítését.

Végezetül engedjék meg, hogy köszönetet mondjak a mai találkozó létrejöttét támogató Magyar Honvédelmi Minisztériumnak, a Japán Külügyminisztériumnak, a Japán Sporthivatalnak, a Magyarországi Japán Nagykövetségnek, Magyarország Tokiói Nagykövetségének, továbbá a magyar és a japán részről mindenkinek, aki részt vett és segített a szervezésben és lebonyolításban. A Magyarország és Japán közti baráti szálak további erősödésében bízva zárom a köszöntőmet.

KOMURA MASAHICO

a Japán Budókan Alapítvány elnöke

会長挨拶

このたび、貴ハンガリーと日本国をオンラインで結び、武道文化交流事業を開催できますことは大変意義深く、慶ばしいことであります。

貴国と日本国とは、経済交流はもとより、柔道や剣道をはじめとした武道を通じた人的交流など、文化交流の面においても確かな友好関係を築き上げて参りました。

日本の武道は、今から千数百年前に闘争の手段として生まれました。その後、長い歴史の中で技法が体系化され、約三百年前の江戸時代には仁、義、礼、智、信など、武士の徳を磨く武士道として確立しました。武道は、今日では心身ともに逞しい立派な人間を育てる人間教育の道として、約250万人の日本国民に愛好されております。

今回の交流事業を主催する公益財団法人日本武道館は、日本の伝統文化である武道の振興普及を図り、武道を通じて青少年の健全育成に寄与し、広く世界の平和と福祉の増進に貢献することを目的に創建されました。

本日、演武を披露するメンバーは、いずれも日本を代表する一流の指導者や選手です。現代武道9道と古武道の磨きぬかれた代表的な演

武をご披露いたしますので、ぜひ皆様に日本武道の心と技を肌で感じとっていただきたいと思います。

一方、ハンガリーにおいても、柔道をはじめ、剣道や空手道、合気道など、多くの武道愛好者がおり、競技としても国際大会などで優秀な成績を収めていると聞いています。今回は、演武披露に加えて、ハンガリーにおける日本武道史や学校教育としての武道、障がい者スポーツとしての武道も紹介いただけるということですので、本交流事業を通して、両国民の相互理解と文化的交流がますます促進されるものと確信しております。

終わりに、本事業推進のためにご尽力いただいたハンガリー国防省、日本国外務省、同スポーツ庁、在ハンガリー日本国大使館、駐日ハンガリー大使館をはじめ、後援・協力をいただいた両国の関係各位に心より感謝を申し上げますとともに、これを機に、ハンガリーと日本国の絆がさらに強固になりますことを心より祈念し、ご挨拶といたします。

公益財団法人日本武道館 会長 高村 正彦

Vendég köszöntés

Japán és Magyarország diplomáciai kapcsolata már több mint 150 évre tekint vissza. Az eltelt másfél évszázadban számos területen működött együtt a két nemzet – többek között a kereskedelem és az üzleti élet, a tudományok, a kultúra, és a sport terén. Sportért felelős államtitkárként fontos küldetésemnek tartom a sportdiplomáciai kapcsolatok ápolását és erősítését, Otaka Masato nagykövet úr személyében pedig egy nyitott és együttműködő partnerre leltem. Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy a következő években együtt dolgozhatunk a japán-magyar sportkapcsolatok továbbfejlesztésén.

Habár Magyarország népességét és területét tekintve is kis országnak számít, az olimpiai játékokon elért eredményei figyelemreméltók. Magyar sportolók először az 1896-os athéni olimpián szerepeltek, az azóta megszerzett 518 olimpiai éremmel pedig már a világ legeredményesebb nemzetei közé emelkedtünk, a nemzetközi éremtáblán jelenleg a 13. helyet foglaljuk el. A vívásban, az úszásban, a vízilabdában, a kajak-kenuban, a birkózásban, az öttusában, továbbá a távol-keleti harcművészeti ágakban – mint a judo vagy a tokiói olimpián bemutatkozó karate – is szép eredményeket értünk el. De a nem olimpiai sportágakban is számos bajnoki címet, érmet szereztek sportolóink.

Hazánkban a sport a Magyar Kormány által támogatott kiemelt stratégiai ágazat, amelynek következtében az elmúlt tizenkét évben olyan léptékű létesítményfejlesztések történtek, amik talán a világon is egyedülállók. Ennek köszönhetően számos nemzetközi versenynek adott már otthont Magyarország. Legnagyobb örömünkre 2023-ban Budapesten rendezhetjük meg az atlétikai világbajnokságot és a felnőtt karate világbajnokságot is.

Rendkívül fontos feladatunknak tartom, hogy a sportágak minél szélesebb spektrumát mutassuk be a fiatalok számára, hiszen így sokkal nagyobb eséllyel találunk rá a tehetségüknek, képességüknek, habitusuknak megfelelő mozgásformára. Sportolás közben pedig nemcsak fizikálisan fejlődnek a fiatalok, hanem olyan erényekre is szert tesznek mint az önfegyelem, a kitartás, az alázat és a tisztelet. Ezek a tulajdonságok pedig nemcsak a küzdőtéren, de a hétköznapi életben is hasznukra válnak. A tradicionális japán harcművészetek kivételes tartást adnak művelőjüknek: felvértezik testben, lélekben és szellemben egyaránt. Erkölcsi irányítót adnak a sportoló kezébe, amit, ha követ, emelt fővel és becsülettel járhatja az élet sokszor kihívásokkal teli, rögzös útját.

A hagyományos japán harcművészetek nagy népszerűségnek örvendenek Magyarországon, az elmúlt 50 évet tekintve a magyar budo rendkívül sikeresnek mondható. A judo mellett a karate, az aikido, a kendo, a kyudo és az iaido szakágak is jelen vannak az oktatásban, a kulturális életben és az élsportok között egyaránt.

Bízom benne, hogy a jövőben a japán-magyar sportkapcsolatok még tovább erősödnek és egymástól tanulva, egymást támogatva haladunk majd előre a fejlődés útján.

DR. SCHMIDT ÁDÁM

Honvédelmi Minisztérium
Sportért Felelős Államtitkár

来賓挨拶

日本とハンガリーは150年以上前から外交関係が続いております。この一世紀半に渡り、貿易やビジネスのほか、科学、文化、スポーツの分野でも交流が行われてきました。スポーツを担当している副大臣として、スポーツ外交の強化は重要な使命と考えており、大鷹正人大使と今後、日本とハンガリーのスポーツ関係をさらに発展させるために協力できることは、私にとって大きな喜びであり名誉なことです。

ハンガリーは人口も国土も小さな国ではありますが、五輪では立派な成果を上げてきました。

ハンガリーの選手が初めて参加したオリンピックは1896年のアテネ大会でしたが、それ以来、合計518個のメダルを獲得しており、現在世界ランキング13位となります。特に盛んなのはフェンシング、水泳、水球、カヤックとカヌー、レスリングと近代五種競技ですが、武道では、柔道と東京オリンピックで初めて正式種目となりました空手でも好成績を収めました。オリンピック以外のスポーツでもハンガリーの選手は数多くのメダルを獲得しています。

ハンガリーでは、スポーツは政府の特別戦略的分野の一つであり、この12年間で世界的にもなかなか類を見ない規模のスポーツ関連施設

の開発が行われてきました。そのおかげで様々な国際大会が開催され、2023年にブダペストで世界陸上と世界空手選手権が開かれることを大変誇らしく思います。

若い世代に出来る限り多くのスポーツを紹介することは、我々の重要な課題です。自分の才能や能力、そして最も合うスポーツに出会えることによって、体はもちろん、心と人間性も磨かれていきます。肉体的に成長するだけではなく自制心、忍耐力と礼儀正しさは試合だけではなく、日常生活でも大いに役立ちます。日本の伝統的な文化である武道については、特に強く言えます。人生には困難なことがあります。稽古で身に付けてきたことが糧となり、誇りと自信を持ち選んだ道を歩むことができます。

ハンガリーではこの50年間で日本の武道がスポーツとして人気があり、そして教育や文化の面でも幅広く知られ、柔道のほか、空手、合気道、剣道、弓道と居合道の有名な選手も多数います。

今後、日本とハンガリーのスポーツ関係はさらに強化され、互いに学び合い、支え合いながら発展の道を歩んでいくものと確信しております。

国防省スポーツ担当副大臣 シュミット・アーダーム

Vendég köszöntés

Tisztelt Vendégek!

Nagy öröm számomra, hogy megrendezésre kerül a 2022 Japán-magyar budó kulturális kapcsolatépítő találkozó.

A budó Magyarországon mély gyökerekkel és hosszú hagyományokkal rendelkezik, több mint 115 éve van jelen hazánkban. A dzsúdó, a karate, az aikidó, majd a kendó, kjúdó, iaidó szakágak megjelenésével a japán harcművészet nagy népszerűsége miatt Magyarországon, és a japán kultúra iránti érdeklődés egyik alappillérévé vált. A Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetemen a szakadói képzésen a választható sportágak között található a dzsúdó és a karate. Mindkét sportág szerepel a középiskolai oktatási anyagban is, a dzsúdó 1995-től, a karate pedig 2020-tól a Nemzeti Alaptanterv részét képezi. Több világbajnokságnak is Magyarország ad vagy adott otthont: 2021-ben a dzsúdó legrangosabb világversenyét rendeztük meg, 2023-ban pedig a karate világbajnokság házigazdái leszünk.

A japán-magyar dzsúdó kapcsolatok 1906-ban kezdődtek, amikor Kicsiszaburo Szaszaki mester magyar meghívásra utazott hazánkba, hogy népszerűsítse a dzsúdót. Maebasi városa és Magyarország között több évtizede rendszeres az érintkezés, folyamatosan látogatnak magyar dzsúdósok Japánba és japánok Magyarországra. A tavalyi olimpiát megelőzően pedig Tokió Kita kerülete segítette a magyar dzsúdósok felkészülését az eseményre és szervezett emellett számos magyar vonatkozású rendezvényt. 2019-ben, a magyar-japán diplomáciai kapcsolatok felvételének 150. évfordulóján a magyar fél meghívásának eleget téve

az aikidó alapítójának dédunokája, Uesiba Micuteru, a Hombu Dódzsó vezetője járt Magyarországon.

Büszkék vagyunk a japán harcművészetek terén az elmúlt 50 év magyar sikereire. A dzsúdó és karate olimpiákon és világbajnokságokon elért eredményeink példaértékűek. 2013-ban a felnőtt karate Európa-bajnokságon válogatottunk és a női kumite csapat öt bronzéremmel minden idők legjobb eredményét érte el. Kiemelendő továbbá Tóth Krisztián 2021-es tokiói olimpián szerzett bronzérme is. Dzsúdóban a legrangosabb eredményt Kovács Antalnak köszönhetjük, aki 1992-ben Barcelonában olimpiai bajnoki címet szerzett, majd 1993-ban Hamiltonban megszerezte a magyar dzsúdó első felnőtt világbajnoki címét is. Kendóban kétszer is bronzérmes volt a magyar csapat világbajnokságon, 2012-ben Novarában és 2015-ben Tokióban.

Bízom benne, hogy a japán harcművészetek sikere és népszerűsége a jövőben is töretlen marad Magyarországon, és a küzdősportokon keresztül tovább erősíthetjük a magyar-japán kapcsolatokat. Köszönöm a szervezők munkáját, a japán és a magyar résztvevőknek pedig tartalmas időtöltést kívánok a rendezvényen.

DR. PALANOVICS NORBERT

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövetség
Tokió

来賓挨拶

皆様！

『令和4年度日本とハンガリーを結ぶ武道文化交流事業』がオンライン開催されることを喜ばしく思います。

115年前、日本の武道がハンガリーに紹介されて以来、柔道、空手、合気道、剣道、弓道、居合道は人気が高く、日本文化に対する関心の中核となっています。ハンガリー体育大学指導者コースでは柔道と空手が履修でき、高校でも柔道は1995年、空手は2020年以降、国が定めたカリキュラムでもあります。また我が国での世界選手権の開催も多く、2021年の柔道、2023年には空手の世界選手権の開催が決定しています。

1906年、佐々木吉三郎先生が柔道普及のためハンガリーからの招きを受けたことが両国関係の始まりでした。数十年前から続く前橋市とハンガリーの交流で両国選手が相互訪問をしたり、東京五輪の際には東京都北区によるハンガリー柔道チームのサポートや多くのハンガリー関連のイベントも催されました。2019年、日本ハンガリー外交関係開設150周年の際には、合気道創始者の曾孫、植芝充央先生を我

が国へご招待致しました。

過去50年間に亘る日本武道分野でのハンガリーの成功は誇りですが、特に柔道と空手が五輪や世界選手権で収めた結果は誇らしいものです。空手代表チームと女子組手チームは、2013年の欧州空手道選手権大会でハンガリー史上最高となる銅メダル5個を、更に2021年の東京五輪ではトート・クリスティアンが銅メダルを獲得しました。柔道ではコバーチ・アンタルが最高記録保持者であり、1992年のバルセロナ五輪、1993年ハミルトンでの世界選手権で金メダル、剣道ではハンガリーチームが2012年にノバラ(伊)で、2015年東京での世界選手権で共に銅メダルを獲得しています。

今後の更なる日本武道の繁栄を願い、ハンガリーでの人気が絶えることなく武道を通じての両国交流がより深まることを期待しております。今回のイベント開催にあたり主催者及び関係者の皆様のご尽力に対し、心より感謝申し上げます。ご参加者の皆様！是非有意義な時間をお過ごし下さい。

駐日ハンガリー国 特命全権大使
パラノビチ・ノルバート

Vendég köszöntés

Szeretném örömteli jókívánságaimat kifejezni ehhez a Japánt és Magyarországot összekötő esemény, a Budo Kulturális Kapcsolatépítő Találkozó megrendezéséhez.

Ezen esemény szervezői – a Nippon Budokan Alapítvány és a Japán Harcművészeti Tanács (Nihon Budo Kyogikai) – már az ezt megelőző években is küldött japán harcművészeti delegációkat külföldre, amelyek nemcsak a harcművészetek népszerűsítéséhez és terjesztéséhez járultak hozzá az adott az országokban, hanem az egymás iránti baráti, segítőkész kapcsolatokhoz is. 2020 után az új koronavírus-járvány hatására ezeket a kiküldetési programokat elhalasztották, azonban újra külföldön, elsőként Magyarországon, online formában kerül megrendezésre ez az esemény. Szeretném kifejezni őszinte nagyrabecsülésemet mindazoknak, akik kreatívan és keményen dolgoztak, hogy ez létrejöhessen.

A japán harcművészetek széles körben elterjedtek Magyarországon, és nemcsak a fővárosban, hanem a vidéki kisvárosokban is vannak edzőtermek és harcművészeti klubok mind a judo, a kendo, a karate és az aikido számára. Magyarországra érkezésem óta számos harcművészeti tevékenységnek lehettem tanúja, például részt vehettem judo- és kendo-bajnokságokon, edzéseket figyelhettem meg különböző dojok-ban, vagy a Nemzetközi Gyermeknapon a nagykövetségi Japán Sátorban az általunk szervezett kulturális tevékenységek népszerűsítése keretében kendo-, karate- és aikido-bemutatókat láthattam. Minden alkalommal lenyűgözött az edzéseken és versenyeken résztvevők odaadása, az az érdeklődés és szeretet, amellyel sokan a japán harcművészetek iránt viseltetnek. Magyarországon sokan űzik a harcművészeteket

-nemcsak férfiak, hanem gyerekek és nők is, sőt úgy tűnik, hogy a harcművészetek azért népszerűek a gyerekek körében, mert a hangsúly nemcsak a fizikai edzésen és a technikák elsajátításán van, hanem a belső én fejlesztésén és az egymás iránti tisztelet megadásán is. Ennek eredményeképpen sok az olyan harcművész, aki már fiatal korától kezdve műveli a harcművészeteket, és hosszú évek óta több ágát is gyakorolja.

A Japán és Magyarország közötti baráti kapcsolatok az 1869-ben történt diplomáciai kapcsolatfelvétel óta számos területen folyamatosan fejlődnek, beleértve a politikát, a gazdaságot, a tudományt és a kultúrát. Különösen figyelemre méltó a japán kultúra iránti érdeklődés, és meggyőződésem, hogy ez a fokozódó érdeklődés Japán iránt a két ország közötti baráti kapcsolatok és kölcsönös megértés előmozdításához vezet. Remélem, hogy ez a Budo-kultúrát bemutató online program tovább segíti majd a japán harcművészetek megértését és a harcművészeteken keresztül történő személyes tapasztalatcserét.

Még egyszer szeretném őszintén megköszönni a szervezők munkáját, és sok sikert kívánok az esemény megvalósításához.

ŐEXCELLENCIÁJA OTAKA MASATO

Japán magyarországi rendkívüli és
meghatalmazott nagykövete

来賓挨拶

この度は、「日本とハンガリーを結ぶ武道文化交流事業」が開催されますこと、心よりお祝い申し上げます。

本交流事業を主催される公益財団法人日本武道館及び日本武道協議会は、例年、海外に日本武道代表団を派遣し、派遣国における武道の振興普及のみならず、友好親善にも寄与されてきました。2020年以降、新型コロナウイルス感染症の影響により、このような海外での派遣事業は延期されておりましたが、この度、海外との初の試みとして、オンラインとのハイブリッド形式で交流事業がハンガリーで開催されることになり、創意工夫を重ね、ご尽力された関係者のみなさまに心から敬意を表します。

日本の武道はハンガリーにおいても広く親しまれており、首都ブダペスト市だけでなく、地方の小さな町でも、柔道、剣道、空手道、合気道などの道場や武道クラブが存在します。ハンガリー着任以来、柔道大会や剣道大会などへの出席、道場で稽古の様子を視察、また当館が主催する文化イベント「世界子供の日」の日本ブースでは、剣道、空手道、合気道の道場の方々が披露くださった演武の見学など、たくさんの活動を見てきました。どの場面でも皆様が真剣に稽古や試合に取り組ん

でいる様子を見て、多くの方々が日本の武道に関心を持ち、愛好されていることに感銘を受けました。ハンガリーでは、成人男性のみならず、子供や女性の武道愛好家も多く、体を鍛えることや、技術を習熟することだけでなく、内面を磨き、礼節を尊重することにも重点が置かれていることから、子供の習い事としても人気があるようです。そのため、幼い頃から武道に親しみ、長年に渡り複数の種目を嗜む武道家も少なくありません。

日本とハンガリーの友好関係は、1869年の外交関係開設以来、政治、経済、学術、文化など、多くの分野において、着実に進化してきました。特に、日本文化への関心は非常に高く、こうした日本への関心の高まりが、日本とハンガリーの友好関係及び相互理解の増進につながるものと確信しております。今般の武道文化交流事業により、日本の武道に対する更なる理解、そして武道を通じた人的交流が活発化されることを期待しております。

改めまして、本交流事業開催に御礼申し上げるとともに、事業の成功を心から祈念いたします。

駐ハンガリー特命全権大使
大鷹 正人

A Budó Chartája (Budó Kensó)

A budó, vagyis a japán harcművészetek az ősi japán harci szellemben gyökereznek. A hagyományos kultúrának ezen formái az évszázadok során a társadalmi változások mentén küzdőtechnikából (dzsucu) az önfejlesztés útjává (dó) fejlődtek.

A szellem és a technika tökéletes egységére törekedve a budó a fizikai gyakorlás és a spirituális fejlődés módszerévé alakult és fejlődött. A budó udvarias viselkedésre ösztönöz, fejleszti a technikai jártasságot, erősíti a testet és tökéletesíti az elmét. A budón keresztül a hagyományos értékek tovább élnek a mai modern Japánban, határtalan energia és a megújulás forrásaként jelentős szerepet játszva a japánok személyiségének kialakulásában.

Mára a budó a világ számos országában ismert, jelentős az iránta mutatott nemzetközi érdeklődés. Azonban ez egy olyan tendencia megjelenését hozta magával, amely pusztán a technikai tudásra és a közdelemben való győzelemre helyezi a hangsúlyt—ez pedig a budó valódi lényegére nézve súlyos fenyegetést jelent. Ezen téves értelmezés elkerülése érdekében a budót gyakorlóknak folyamatos önvizsgálatot kell tartaniuk és törekedniük kell a hagyományos japán kultúra megőrzésére és fejlesztésére. Mi, a Japán Budó Szövetség tagjai a budó további fejlődésének reményében a Budó Chartájában foglaltuk össze a legfontosabb alapelveket.

1. cikkely: A budó célja

A harcművészetek fizikai és mentális gyakorlásán keresztül a cél a személyiség fejlesztése, az ítélőképesség erősítése és a társadalom számára értékes egyének kinevelése.

2. cikkely: Keiko (gyakorlás)

A gyakorlás során végig tisztelettudóan és udvariasan kell viselkedni, ragaszkodva az alapelvekhez, és a pusztán technikai tudás elsajátítása helyett a test, a szellem és a technika tökéletes egységére kell törekedni.

3. cikkely: Siai (verseny)

A küzdelem ill. a formagyakorlatok (*kata*) során a résztvevőknek a budó alapját képező szellemiség bemutatására kell törekedniük. A tőlük telhető legjobb teljesítményt nyújtva a győzelmet visszafogottan, a vereséget méltósággal fogadva, folyamatos önkontrollt kell gyakorolniuk.

4. cikkely: Dódzsó (edzőterem)

A dódzsó a szellem és a test fejlesztésének helyszíne, ahol fegyelmetten, tisztelettudóan és udvariasan kell viselkedni. A cél egy csendes, tiszta, biztonságos és ünnepélyes környezet fenntartása.

5. fejezet: Tanítás

A budót oktatók feladata, hogy tanítványaikat folyamatos önjobbításra, a technikai alapelvek elsajátítása mellett a test és a szellem fejlesztésére buzdítsák. Nem szabad engedni, hogy a középpontban a küzdelemben való győzelem ill. vereség, valamint a pusztán technikai tudás álljon. Az oktatók felelőssége, hogy jó példával járjanak elől.

6. cikkely: A budó terjesztése

A budó terjesztése során a hagyományos értékek megőrzése mellett fontos a nemzetközi perspektívájú, nyitott gondolkodásmód. Az oktatás és a kutatás elősegítése mellett a cél minden lehetséges módon hozzájárulni a budó kiteljesedéséhez.

1987. április 23.
Japán Budó Szövetség

武道憲章

武道は、日本古来の尚武の精神に由来し、長い歴史と社会の変遷を経て、術から道に発展した伝統文化である。

かつて武道は、心技一如の教えに則り、礼を修め、技を磨き、身体を鍛え、心胆を鍊る修業道・鍛錬法として洗練され発展してきた。このような武道の特性は今日に継承され、旺盛な活力と清新な気風の源泉として日本人の人格形成に少なからざる役割を果たしている。

いまや武道は、世界各国に普及し、国際的にも強い関心が寄せられている。我々は、単なる技術の修練や勝敗の結果にのみおぼれず、武道の真髄から逸脱することのないよう自省するとともに、このような日本の伝統文化を維持・発展させるよう努力しなければならない。

ここに、武道の新たな発展を期し、基本的な指針を掲げて武道憲章とする。

【目 的】

第一条 武道は、武技による心身の鍛錬を通じて人格を磨き、識見を高め、有為の人物を育成することを目的とする。

【稽 古】

第二条 稽古に当たっては、終始礼法を守り、基本を重視し、技術のみに偏せず、心技体を一体として修練する。

【試 合】

第三条 試合や形の演武に臨んでは、平素錬磨の武道精神を発揮し、最善を尽くすとともに、勝っておごらず負けて悔まず、常に節度ある態度を堅持する。

【道 場】

第四条 道場は、心身鍛錬の場であり、規律と礼儀作法を守り、静粛・清潔・安全を旨とし、厳粛な環境の維持に努める。

【指 導】

第五条 指導に当たっては、常に人格の陶冶に努め、術理の研究・心身の鍛錬に励み、勝敗や技術の巧拙にとらわれることなく、師表にふさわしい態度を堅持する。

【普 及】

第六条 普及に当たっては、伝統的な武道の特性を生かし、国際的視野に立って指導の充実と研究の促進を図るとともに武道の発展に努める。

昭和六十二年四月二十三日制定
日本武道協議会

A budó meghatározása

A budó a *busidó*, vagyis a „harcosok útjának” hagyományában gyökerező, Japánban kialakult mozgáskultúra. Személyiségfejlesztési mód, amely a harci technikai tudás megszerzése mellett a szellem, a technika és a test tökéletes egységére, a személyiség, az erkölcsi érzék fejlesztésére, tisztelettudó viselkedés kialakítására törekszik. A budó a modern japán harcművészeti ágak, vagyis a dzsúdó, a kendó, a kjúdó (íjászat), a szumó birkózás, a karate-dó, az aikidó, a sórindzsi kenpó, a naginata és a dzsúkendó összefoglaló elnevezése.

2014. február 1.

武道の定義

武道は、武士道の伝統に由来する日本で体系化された武技の修練による心技一如の運動文化で、心技体を一体として鍛え、人格を磨き、道徳心を高め、礼節を尊重する態度を養う、人間形成の道であり、柔道、剣道、弓道、相撲、空手道、合気道、少林寺拳法、なぎなた、銃剣道の総称を言う。

平成二十六年二月一日制定

日本武道協議会

A budó eszméje

A budó a *busidó*, vagyis a „harcosok útjának” hagyományában gyökerező, Japánban kialakult mozgáskultúra. A dzsúdó, a kendó, a kjúdó (íjászat), a szumó birkózás, a karate-dó, az aikidó, a sórindzsi kenpó, a naginata és a dzsúkendó gyakorlása révén a szellem, a technika és a test tökéletes egységére, a személyiség, az erkölcsi érzék fejlesztésére, tisztelettudó viselkedés kialakítására törekszik. Személyiségfejlesztési mód, mely a társadalmi béke és jólét számára értékes egyéneket nevel.

2008. október 10.

武道の理念

武道は、武士道の伝統に由来する我が国で体系化された武技の修練による心技一如の運動文化で、柔道、剣道、弓道、相撲、空手道、合気道、少林寺拳法、なぎなた、銃剣道を修練して心技体を一体として鍛え、人格を磨き、道徳心を高め、礼節を尊重する態度を養う、国家、社会の平和と繁栄に寄与する人間形成の道である。

平成二十年十月十日制定

日本武道協議会

A Japán Budókan

A Japán Budókan azzal a céllal jött létre, hogy a hagyományos japán budót széles körben megismertesse az emberekkel, különösen a fiatalokkal. A budón keresztül edződik a test és a lélek, az egészséges fejlődés hozzájárul a japán nemzet gyarapodásához, szélesebb értelemben véve pedig az egész világ békéjéhez és jólétéhez. A Budókan épületének dinamikus és mégis lágy vonalvezetésű tetőzete, mely a Fudzsi-hegyet mintázza, a budó szellemiségét is megtestesíti.

Az 1964-es Tokiói Olimpia alkalmával itt zajlottak a dzsúdó versenyek, majd a 2020-as Tokiói Olimpia és Paralimpia dzsúdó és karate versenyeinek adott otthont. Ezáltal a Budókan azon túl, hogy a budó számára szent hely, az olimpiai örökség részévé is vált.

Napjainkban a budó követőinek száma Japánban nagyjából két és fél millió, világszinten ez a szám eléri az

50 milliót. 2012 óta 10 ezer japán középiskolában a budó része a kötelező iskolai oktatásnak.

A Japán Budókan minden évben helyt ad a fiatalok számára rendezett versenyeknek, de az oktatók számára szervezett továbbképzéseknek is.

Mint a Tokiói Olimpia, majd a Beatles koncert helyszíne, a Japán Budókan a budó és a kultúra központi, ikonikus pontja Japánban.

Japán Budókan Alapítvány

2-3 Kitanoamarukoen, Chiyoda-ku, Tokyo 102-8321 Japan
TEL: (81) 3-3216-5100 FAX: (81) 3-3216-5117
<https://www.nipponbudokan.or.jp>

日本武道館

日本武道館

日本武道館創建の目的は、日本伝統の武道を、国民とくに青少年の間に普及奨励し、武道による心身の錬磨を通じて健全な育成を図り、民族の発展に寄与するとともに、広く世界の平和と福祉に貢献することにあります。富士山の裾野を引くような流動美の大屋根は武道の精神を表徴しています。

1964 年東京オリンピックでは柔道の競技会場であり、2020 年東京オリンピック・パラリンピック競技大会では柔道と空手の競技会場となり、日本武道館は武道の聖地であるとともにオリンピックレガシーの一つとなりました。

現在、武道愛好者は日本国内に約 250 万人、世界各国に約 5,000 万人いるといわれています。また、日本国内では 2012 年度から全国 1 万余校の中学校で武道が学校教育において必修化されています。

日本武道館は、青少年の健全育成を目的とする武道錬成大会、武道指導者の資質と指導力向上を目的とした指導者研修会を毎年実施しています。

東京オリンピック、ビートルズの来日公演などを経て、日本武道館は武道と文化の発信地、日本のランドマークとなっています。

公益財団法人日本武道館

〒102-8321 東京都千代田区北の丸公園 2 番 3 号

TEL 03-3216-5100 FAX 03-3216-5117

<https://www.nipponbudokan.or.jp>

A japán budó

Japánban a 12. századi Kamakura-kortól kezdődően egészen az 19. századi Edo-korig, mintegy 600 éven keresztül a samurájok irányították az országot.

A japán budó ezer néhány száz évvel ezelőtt önvédelmi formaként született, majd a Kamakura-, Muromacsi- és Szengoku-kor során a csatatereken használt technikaként fejlődött. A békés Edo-korban különvált a dzsúdzsucu, a kardvívás és az íjászat, és a *bunburjódo*, vagyis a jártasság az irodalomban és a harcművészetekben zászlaja alatt a samuráj normarendszer részévé vált, melynek célja a becsületesség, a bátorság, a méltányosság és az önuralom fejlesztése. A Meidzsi-korba lépve a samuráj osztály megszűnésével a budó léte is veszélybe került, de annak köszönhetően, hogy Kanó Dzsigoró a dzsúdzsucu technikákat a dzsúdó formájában rendszerbe foglalta, a budó az iskolai oktatásban, „nevelési útként” született újjá.

Az állam sikeres modernizációja, az első kínai-japán, majd az orosz-japán háborúban aratott győzelmek után Japán egyike lett a világ 5 legerősebb országának, de a második világháborúban megsemmisítő vereséget szenvedett és gyakorlatilag porig égett. 1945-ben, a háború lezárultával a budó léte ismét súlyos veszélybe került. A szövetséges csapatok főparancsnoksága ugyanis rendeletben tiltotta be, ezáltal az iskolai oktatásból is eltűnt.

Azonban a mestereknek a budó felélesztését célzó áldozatos és kitartó munkájának köszönhetően az egyes irányzatok új lendületet vettek.

1964-ben megszületett a Japán Budókan, a budó híveinek száma belföldön és külföldön egyaránt megnőtt, mígnem napjainkra ismét teljes fényében ragyog.

A budó „tiszteletadással kezdődik és tiszteletadással ér véget”, vagyis olyan jellemformálási mód, amelyben az egymás iránti tisztelet különösen nagy hangsúlyt kap.

A küzdelmek és a formagyakorlatok során alapvető követelmény a helyes testtartás és magatartás, az illendőség. A lényeg nem az ellenfél, hanem önmagunk legyőzése.

Az utóbbi években a budó, különösen a dzsúdó és a karate egyre nagyobb népszerűsége miatt szert külföldön is, a világ szinte minden pontján vannak követői. Nagy öröm számunkra, hogy a mai alkalommal magyar barátainknak mutathatjuk be a budó valódi lényegét, szellemiségét.

日本の武道

日本では、12 世紀の鎌倉時代から 19 世紀の江戸時代にかけて、約 600 年間もの長い間、武士による武家政権が続きました。

日本の武道は、一千数百年前に、己を守る護身の術として生まれ、鎌倉、室町、戦国期にかけて戦場における戦闘の術として発達し、平和な江戸期に入ると、柔術、剣術、弓術などに分化し、「文武両道」を旗印に正義、勇気、公正、克己など武士の徳を磨く「武士の規範」として確立されました。その後、武士階級が消滅した明治期に入り、存亡の危機を迎えましたが、嘉納治五郎が柔術を柔道に体系化し、武道は、「人間教育の道」として学校教育の場に蘇りました。

国家の近代化に成功した日本は、日清・日露戦争に戦勝後、世界の五大国入りを果たしましたが、先の第二次世界大戦において大敗北を喫し、国土はまさしく焦土と化しました。終戦の年の 1945 年、連合国軍総司令部 (GHQ) の「武道禁止令」により、武道は、学校教育からも姿を消し、再び存亡の危機に直面しました。

しかしながら、武道復活に精魂を傾注された先達の尽力により、各道それぞれ新しい出発を遂げていきました。

その後、1964 年に日本武道館が誕生したこともあり、武道は国内外に愛好者を増やし、今日の隆盛を見るに至りました。

武道は、「礼に始まり、礼に終わる」といわれるように、お互いを尊重する「人間形成の道」です。

武道では、試合や形において、姿勢・態度・礼法を正し、勝負のみにこだわらず、己に克つことが求められます。

近年、日本の武道は、柔道、空手道をはじめとして国際化し、広く世界の人々に愛され、親しまれています。その意味において、今回、武道の真髄をハンガリーの皆様へ披露できることは、私ども武道関係者にとって大きな喜びです。

A japán kobudó, vagyis a tradicionális budó

A kobudó bizonyos ágainak gyökerei állítólag egészen a 6. századig nyúlnak vissza, de a legtöbbjük harci technikái és taktikái az 1300-as években, a Muromacsi-korban tűntek fel. A stílusok fokozatosan rendszerbe szerveződtek és kialakultak az egyes irányzatok. Úgy tartják, hogy az Edo-kor második felére csak kardvívási irányzattól mintegy 500 létezett. Ha ehhez hozzászámoljuk az íjászat, a lovaglás, a lándzsavívás, a dzsúdzsucu és egyéb ágak változatait, akkor valóban hatalmas számról beszélünk.

Az egyes ágakat megalkotásuk idején általános harci technikák voltak, amelyek magukban foglalták a kardvívást, a dzsúdzsucut, a lándzsavívást stb., de ahogy tovább öröklődtek a viszonylag békés időszakok során, egyre inkább csak egy technika, mint például a csak a kardvívás, vagy csak a dzsúdzsucu köré kezdtek összpontosulni. Ennek következtében a legtöbbjük a mai, homogén formájukban adódott tovább.

Japán számos pontján találni olyan harcművészeti irányzatokat, amelyek az alapító szellemiségét és technikáit hagyományos, változatlan formában őrzik ma is. Ezeket a modern budó irányzatoktól megkülönböztetendő, *kobudónak* (tradicionális budó) vagy *korjú-budónak* (tradicionális stílusú budó) nevezzük.

Azt is mondhatjuk, hogy míg a kobudó a csaták halálos küzdési módja, addig a modern budó bár megtartva a győzelemre való törekedés szellemiségét, tiltja a halálos technikákat és szabályokat alkotva versennyé alakította azt.

A kobudó nemcsak a dzsúdó, a kendó és más modern budó irányzatok forráspontja, hanem a japán kultúra fontos része és öröksége is.

日本の古武道

古武道の中には6世紀頃にその淵源があるものもありますが、現在伝承されている古武道の多くは、その武術・兵法が1300年代の室町時代に勃興し、徐々に体裁が整えられて流派が芽生えてきました。江戸中期以降、その数は、剣術の流派だけでも五百余流もあったといわれています。そこへ弓術、馬術、槍術、柔術などの武術を加えると、大変な数の流派がありました。

流派はその始祖が創流する時点では、剣術、柔術、槍術などの諸般にわたる総合武術でしたが、戦いのない太平の時代が続き、流派の継承が繰り返されるたびに、剣術のみ、あるいは柔術だけと分割され伝承されてきました。その結果、多くが現在のような単一の流派の形で伝承されています。

現在行われている現代武道とは別個に、今なお創始者である流祖の精神を受け継ぎ、伝統を重んじながら、流祖の技と形を変えずに脈々と伝承されている武術流派が、日本の各地に現存しています。これらの武術を、現代武道に対し「古武道」あるいは「古流武術」と称しています。

言い換えれば戦場において、必殺の武術として生まれたものが古武道であり、その殺傷性のある技を禁止し、古武道の持つ必勝の精神的要素を残しつつ、ルールを定めて競技化したものが現代武道です。

古武道は、柔道、剣道など現代武道の源流ということばかりでなく、日本の大切な文化財、文化遺産でもあります。

日本古武道協会

〒102-8321 東京都千代田区北の丸公園 2 番 3 号
TEL: 03-3216-5114
<http://www.nihonkobudokyoukai.org>

Japan Kobudó Egyesület

2-3 Kitanomarucho, Chiyoda-ku, Tokyo 102-8321 Japan
TEL: (81) 3-3216-5114
<http://www.nihonkobudokyoukai.org>

A bemutató szereplői / 演武者名簿

種目	Irányzat	区分	Feladat	氏名	Név	段位	Fokozat
柔道	Dzsúdó	演武者	Szereplők	福見 友子	Fukumi Tomoko	六段	6. dan
				佐々木健志	Szaszaki Takesi	四段	4. dan
				和田 君華	Vada Kimika	参段	3. dan
				大嶋 悠正	Ósima Júsó	参段	3. dan
		立会者	Segítő	小貫紗綾子	Onuki Szajako		
剣道	Kendó	演武者	Szereplők	竹ノ内佑也	Takenoucsi Júja	五段	5. dan
				星子 啓太	Hosiko Keita	四段	4. dan
				阿部 美洸	Abe Mihiro	五段	5. dan
				佐藤みのり	Szató Minori	五段	5. dan
		立会者	Segítő	青木 孝	Aoki Takasi		
弓道	Kjúdó japán íjászat	演武者	Szereplők	増渕 敦人	Maszubucsi Acuhito	教士八段	Mester, 8. dan
				細川 孝夫	Hoszokava Takao	教士八段	Mester, 8. dan
				高井 幸子	Takai Szacsiko	教士八段	Mester, 8. dan
		立会者	Segítő	戸部 孝仁	Tobe Takahito		
相撲	Szumó	演武者	Szereplők	舩田 守	Maszuda Mamoru	八段	8. dan
				長内 龍	Oszanai Rjú	二段	2. dan
				立花 勇輔	Tacsibana Júszuke	三段	3. dan
				五島 雅治	Godzsima Maszaharu	三段	3. dan
		立会者	Segítő	安井 和男	Jaszui Kazuo		
空手道	Karate-dó	演武者	Szereplők	三澤 可奈	Miszava Kana	三段	3. dan
				水上 千穂	Mizukami Csiho	三段	3. dan
				畑中彩留葉	Hatanaka Aruha	初段	1. dan
		立会者	Segítő	高橋 昇	Takahasi Noboru		
合気道	Aikidó	演武者	Szereplők	金澤 威	Kanazava Takesi	七段位	7. dan
				鈴木 俊雄	Szuzuki Tosio	六段位	6. dan
				桑原 将太	Kuvahara Sóta	四段位	4. dan
				有馬 隼人	Arima Hajato	参段位	3. dan
少林寺拳法	Sórin dzsi kenpó	演武者	Szereplők	村瀬 晃啓	Murasze Akihiro	准範士七段	Dszunhansi 7. dan
				川島 佑斗	Kavasi má Júto	正拳士五段	Szeikensi 5. dan
				秋元 宏介	Akimoto Kószuke	正拳士四段	Szeikensi 4. dan
		立会者	Segítő	井上 弘	Inoue Hiromu		
なぎなた	Naginata	演武者	Szereplők	木本佐知子	Kimoto Szacsiko	教士	Mester
				吉井 和代	Josii Kazujo	教士	Mester
				和田うらら	Vada Urara	五段	5. dan
				北 希織	Kita Kiori	四段	4. dan
		立会者	Segítő	谷本 良子	Tanimoto Rjóko		
銃剣道	Dzsúkendó	演武者	Szereplők	中島 克直	Nakadzima Kacunao	教士八段	Mester 8. dan
				長谷川英昭	Haszegava Hideaki	教士八段	Mester 8. dan
				齋藤 慎一	Szaitó Sinicsi	教士七段	Mester 7. dan
				藤原 考貴	Fudzsi vara Kóki	教士七段	Mester 7. dan
		立会者	Segítő	衛藤 敬輔	Etó Keiszuke		
初實剣理方一流 甲冑拔刀術	Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú páncélos kardvívás	講演者・演武者	Előadó, szereplő	神崎 勝	Kanzaki Maszaru	免許皆伝	Nagymester
		演武者	Szereplők	坂本 圭	Szakamoto Kei	目録	Mokuroku (3. fokozat)
				神崎 勝馬	Kanzaki Kadzuma	世話代	Szevajaku (4. fokozat)
				山本 孝之	Jamamoto Takajuki	世話代	Szevajaku (4. fokozat)

Kjúdó

A kjúdó harcművészetben az ellenfél egy mozdulatlan céltábla, ahol minden erőnkkel önmagunkkal megküzdve élünk meg minden lövést, a sikeres és sikertelen találatokat egyaránt.

Az íj használata régre, egészen a vadászó közösségek koráig nyúlik vissza. A japán íj a világon sehol másutt nem jellemző hosszúíj, amelynek egyedi formája különösen esztétikus és művészi.

Ahhoz, hogy a helyes testtartásban pontosan eltaláljuk a célt, az egyén, az íj és a cél hármasának tökéletes egyseget kell alkotnia. Álljunk egyenesen, a mellkast kitérve törekedjünk rá, hogy a test minden irányban egyensúlyi helyzetben legyen. Az energiáink az alhasi részre összpontosuljanak. Amikor úgy érezzük, hogy készen állunk, várjunk egy pillanatot, még erősebben koncentráljunk, majd nyugodtan, pontosan és határozottan oldjuk ki az íjat. Így születik meg a pontos lövés. Ha mindent megtettünk, de mégsem sikerült a találat, akkor gondoljuk végig, hogy vajon miben hibáztunk. Ez az önvizsgálat nagyban hozzájárul a mentális fejlődéshez, vonzóvá téve a kjúdót oly sokak számára.

Napjainkban a japán íjászatnak számos külföldi országban vannak kedvelői, akik közös erővel 16 éve, 2006. májusában létrehozták a Nemzetközi Kjúdó Szövetséget (International Kyudo Federation). Ennek jelenleg 28 tagszervezete van, és további 23 egyesületben gyakorolják a kjúdót.

Japán Országos Kjúdó Szövetség (All Nippon Kyudo Federation)

Japan Sport Olympic Square,
4-2 Kasumigaoka, Shinjuku, Tokyo 160-0013 Japan
TEL (+81) 3-6447-2980 FAX (+81) 36447-2981
<https://www.kyudo.jp>

弓道

弓道は、静止不動の的を相手に、自分自身の心と戦いながら全身全霊を尽くし、中り・外れ・射の成功・失敗を、一本一本味わいながら楽しめる武道です。

弓矢の発生は、遠く原始の狩猟時代に遡ります。日本の弓は世界に類を見ない長弓で独特の形状は美的で、芸術的でもあります。

正しい姿勢で正しく弓を射るためには、自分と弓そして的の三者が一体となることが必要です。背筋を伸ばして胸郭を広げて体の左右の均衡を図り、気力を丹田に収め、満を持してもなお離さぬように精神を集中し、冷静に、正確に、果断に射放ちます。そこから正確な射が生まれるのです。全身全霊を尽くしてもなお的中しない時、その原因を自らに深く求めて自己反省をすることが、精神面の修養に大きくプラスとなることであり、こよなく弓道が愛される所以でもあります。

現在、日本の弓道は、多くの海外の人々から親しまれ、2006年5月には、各国で弓道を愛好する人が手を携え、国際弓道連盟が設立され今年で16年目を迎えました。現在、国際弓道連盟には28団体が加盟しており、その他、23団体において弓道が愛好されています。

公益財団法人全日本弓道連盟
〒160-0013 東京都新宿区霞ヶ丘町4番2号
JAPAN SPORT OLYMPIC SQUARE
TEL:03-6447-2980 FAX:03-6447-2981
<https://www.kyudo.jp>

Dzsúdó

A dzsúdó a budó harcművészetek egyike, Kanó Dzsigoró alapított 1882-ben. Kanó a dzsúdódsucu számos irányzatát tanulmányozta, majd rendszerbe foglalta az ellenfél egyensúlyának kibillentésére (*kuzusi*) törekvő technikákat. Felismerte, hogy ezen technikák elsajátítási folyamata egyben nevelési módszer (*dó*) is, és erre utalva nevezte el dzsúdónak.

A fizikai és mentális erő megszerzése egyaránt fontos, és ez az ellenféllel való küzdelem során maximális kihasználásra kerül. Az ellenfél iránti tisztelet alapvető, az ő létének köszönhetően mi magunk legalább annyit nyerünk, mint amennyit ő a mi létünkéből. Ez a kölcsönösség a dzsúdó gyakorlásának végső, valódi célja, melyet a *szairjoku zenjó* (az energiák leghatékonyabb kihasználása) és a *dzsita kóei* (kölcsönös jólét) mottója fémjelez.

A dzsúdó technikák három csoportba sorolhatók: dobások (*nagevaza*), leszorítások (*katamevaza*) valamint ütések és rúgások (*atemivaza*), melyek kötött formájú mozdulatok (*kata*) és szabad küzdelem (*randori*) formájában kerülnek végrehajtásra. Az *atemivazák* nem részei a versenyeknek és edzéseknek.

A dzsúdó napjainkra a világ szinte valamennyi pontján ismert, a Nemzetközi Judo Szövetségnek 206 tagja van.

Japán Országos Dzsúdó Szövetség (All Japan Judo Federation)

Kodokan 5F, 1-16-30 Kasuga, Bunkyo-ku, Tokyo 112-0003 Japan
TEL (+81) 3-3818-4199 FAX (+81) 3-3812-3995
<https://www.judo.or.jp>

柔道

柔道は、1882年に嘉納治五郎によって創始された武道の一つです。嘉納師範は、いくつかの柔術の修行を重ね、「崩し」の原理を追究し整理体系化していく中で、そこにある技術の習得過程が人間教育の手段(道)に通じることを確信して「柔道」と名付けました。

さらに、相手との攻防を通して強靱な体力と精神力を養い、相手との攻防で心身の力を最も有効に用いることに努め、かつ相手を敬う心を持ちながら相手の存在を自己の益とし、また自己の存在が相手の益となる、いわゆる自他の繁栄をめざすことが柔道修行の究極の目的であるとして、それを「精力善用」と「自他共栄」という二つの標語で表しました。

柔道の技術は、投技・固技・当身技の三つに分類され、形と乱取によって追求されますが、ふだん行われる試合や練習では投技と固技のみが用いられます。

国際柔道連盟には現在 206 の国と地域が加盟しており、柔道は世界の隅々まで普及しています。

公益財団法人全日本柔道連盟

〒112-0003 東京都文京区春日 1-16-30 講道館 5F

TEL:03-3818-4199 FAX:03-3812-3995

<https://www.judo.or.jp>

なぎなた

Naginata

A naginata története mintegy ezer évvel ezelőttre nyúlik vissza, a történelmi korokkal együtt változva alakult ki a mai formája. A naginata kezdetben a férfiak csatafegyvere volt, de később önvédelmi céllal a samuráj családok női tagjai is elsajátították annak használatát. A naginata-forgatás gyakorlása a személyiségfejlesztés részévé vált.

A naginata a hosszából adódóan bármely irányban könnyen forgatható, számos technika létezik, melyek a test mindkét oldalán végzendők, ezért elengedhetetlen a pontos koordináció. Ezen mozdulatok gyakorlása hozzájárul az egyensúlyérzék és a helyes testtartás fejlesztéséhez.

A naginata versenyeknek két típusa van: *engi* (forma-gyakorlat) és *siai* (küzdelem). Az *engi* során két versenyző egy párost alkotva mutatja be az alapvető támadó és védekező mintákat, azok minél tökéletesebb végrehajtására törekedve. A *siai* során a versenyzők védőfelszerelést viselnek, és a meghatározott testrészekre mért minél gyorsabb és pontosabb csapások döntik el a küzdelem kimenetelét. A versenyeken kívül létezik ún. ritmikus naginata is, amely során zenére forgatják a naginatát, bemutatva annak elegáns mivoltát.

Napjainkban a naginata életkortól és nemtől függetlenül széleskörben elterjedt, külföldön is egyre népszerűbb. 1990-ben megalakult a Nemzetközi Naginata Szövetség, amely 4 évente világbajnokságot rendez.

Japán Országos Naginata Szövetség (All Japan Naginata Federation)

1-6-19 Chuou, Itami, Hyogo 664-0858 Japan
Tel: (+81) 72-775-2838 Fax: (+81) 72-772-2062
<http://naginata.jp/>

なぎなた

なぎなたは、約1千年の歴史を有し、時代と共に変遷して今日に至っています。昔は男性が戦場で武器として用いていましたが、後に武家の女性も護身の武術として習得し、それがたしなみとして人間形成の修行にも活かされてきました。

なぎなたは、その武器が身の丈に余る柄物という特徴から、左右自在に操作したり、四方八方から打突するなど技が多彩であり、また、合理的な体の使い方が必要です。これらの動作を修練することで、均整のとれた健康な体や良い姿勢が身につくのです。

なぎなたの競技には「演技」と「試合」の2種類があります。演技は2人1組となって基本の技を組み合わせた形を行い、技の優劣を競い合います。試合は防具を身につけ、相対した2人が定められた部位を確実に早く打突して勝負を競う競技です。また、競技の他に、音楽に合わせてなぎなたを操作し、美を表現するリズムなぎなたがあります。

現在、なぎなたは老若男女を問わず幅広く行われており、海外でも愛好者が増え、1990年には国際なぎなた連盟が結成されて、世界大会が4年に一度開催されています。

公益財団法人全日本なぎなた連盟

〒664-0851 兵庫県伊丹市中央1-6-19 5F

TEL:072-775-2838 FAX:072-772-2062

<http://naginata.jp/>

相撲

Szumó

A szumó mellett, hogy a hosszú történelemmel és hagyományokkal rendelkező japán nemzeti kultúra szerves része, egyszersmind dinamikus és gyors modern sport is, amely napjainkban a világ számos részén ismert és kedvelt.

A szumó mérkőzés egy alig 4,55 méter átmérőjű kör alakú küzdőtéren folyik. A szabály nagyon egyszerű: az veszít, akinek a talpán kívül valamelyik másik testrésze először érinti a földet, vagy aki először lép a körön kívülre. Mindez rendszerint rövid időn belül lezajlik, ami nagyban hozzájárul a szumó népszerűségéhez.

A mindennapi szigorú gyakorlások során edződik a test és a lélek, fejlődik a technika, hogy a küzdelem pillanatában dinamikus robbanékonysággal egyesüljenek. A japán budó szellemiségének megfelelően a tisztelet és az udvariasság alapvető. A fegyver nélküli becsületes küzdelem nemes ideája fontos érték.

A szumót nézni is, gyakorolni is egyaránt nagy élvezet. A Nemzetközi Szumó Szövetségnek jelenleg 87 tagja van, a világ 5 földrészén tartanak kontinens viadalokat, ill. nemzetközi világbajnokság is megrendezésre kerül.

Japán Szumó Szövetség (Japan Sumo Federation)

1-15-20 Hyakunin-cho, Shinjuku-ku, Tokyo 169-0073 Japan
TEL: (+81) 3-3368-2211 FAX: (+81) 3-3368-0440
<http://nihonsumo-renmei.jp>

相撲

相撲は、長い歴史と伝統に培われた日本の国民的文化であると同時に、迫力とスピード感あふれる近代的スポーツとして、今では広く海外にも普及し、多くの国で愛好されています。

相撲は、わずか直径 4.55 メートルの土俵の中で、先に足の裏以外の身体が土につくか足が土俵の外に出た方が負けとなり、勝負の判定が極めて単純で、しかも短時間で勝敗が決するところに妙味があります。

日頃、厳しい稽古を通して体を鍛え、心を磨き、心・技・体を高めて一瞬の勝負にける迫力が相撲の魅力です。また、礼節を重んずる日本武道の精神に則り、礼儀作法に従って、身に寸鉄を帯びず、正々堂々と戦う相撲道の崇高な理念が高く評価されています。

相撲は見ても楽しく、自分で行っても楽しい競技として多くの人々に親しまれ、国内外で各種の大会が開催されています。現在、87 の国と地域が国際相撲連盟に加盟し、世界の 5 大陸でそれぞれ相撲選手権大会が開催されるほか、世界相撲選手権大会が盛大に開催されています。

公益財団法人日本相撲連盟

〒169-0073 東京都新宿区百人町 1-15-20

TEL:03-3368-2211 FAX:03-3368-0440

<http://nihonsumo-renmei.jp>

少林寺拳法

Sórindzsi kenpó

A sórindzsi kenpót Japánban 1947-ben Szó Dósin alapította azzal a céllal, hogy a társadalom számára értékes egyéneket neveljen.

A sórindzsi kenpóban a saját test és a lélek erősítése és fejlesztése mellett fontos a kölcsönösség, egymás támogatása. Egységet alkotnak benne a boldog életet magyarázó tanítások, a saját fejlődést megtapasztalva, a partnerrel közösen fejlesztett technikák, valamint az ezeket egymástól el nem választva érvényre juttató oktatási rendszer hármasa.

Minden emberben eredendően benne van a fejlődés lehetősége. A sórindzsi kenpó célja, hogy ezt a potenciált kihasználva olyan egyéneket neveljen, akik képesek folyamatosan fejleszteni önmagukat és másokkal együttműködve tesznek egy fizikai és mentális értelemben is gazdag társadalom építéséért.

Sórindzsi Kenpó Alapítvány Szövetség (Shorinji Kempo Foundation Federation)

3-1-59 Hondóri, Tadotsucho, Nakatado-gun, Kagawa 764-8511 Japan
TEL (+81) 877-33-2020 FAX (+81) 877-56-6022
<https://www.shorinjikempo.or.jp>

Tokiói Iroda:

2-17-5 Kitaotsuka, Toshima, Tokyo 170-0004 Japan
TEL (+81) 3-5961-2190 FAX (+81) 3-5961-2192

少林寺拳法

少林寺拳法は、1947 年、日本において宗道臣^{そうどうしん}がより良い社会を創るための人間教育として創始した“人づくりの行”です。

少林寺拳法では、自分の身体と心を鍛え、養いながら、お互いに助け合い、幸せに生きることを説く「教え」や、自身の成長を実感し、パートナーとともに上達を楽しむ「技法」、そして、その教えと技法を遊離させず機能させる「教育システム」が一体となっています。

人間は生まれながら、様々な成長の可能性を秘めています。少林寺拳法は、その可能性を信じて自分を高め続けられる人、周囲の人々と協力して、物心両面にわたって豊かな社会を築くために行動できる人を育てています。

一般財団法人 少林寺拳法連盟

〒764-8511 香川県仲多度郡多度津町本通 3-1-59
TEL:0877-33-2020 FAX:0877-56-6022
<https://www.shorinjikempo.or.jp>

東京事務所

〒170-0004 東京都豊島区北大塚 2-17-5
TEL:03-5961-2190 FAX:03-5961-2192

合気道

Aikidó

Uesiba Morihei alapító mester a hagyományos japán küzdéstechnikákban rejlő valódi értékek tökéletesítését még szigorúbb mentális gyakorlással párosítva hozta létre az aikidó modern harcművészeti formát.

Az Alapító értelmezése szerint a valódi budó nem a felesleges erő alkalmazásával történő küzdelem, hanem a személyiség tökéletesítéséhez vezető útkeresés, ezért az aikidóban nincs harc. A cél, hogy a *keikó* során a gyakorlók a saját szintüknek megfelelő *vazák* ismétlésével tökéletesítsék testüket és lelküket.

Az aikidó szellemisége sokakat megérintett Japánon kívül is, a világ 140 országában vannak követői.

Aikikai Alapítvány (Aikikai Foundation)

17-18 Wakamatsu-Cho, Shinjuku-ku, Tokyo, 162-0056 Japan
TEL (+81) 3-3203-9236 FAX (+81) 3-3204-8145
<http://www.aikikai.or.jp>

合気道

合気道は、開祖 植芝盛平翁が日本伝統武術の奥義を極め、さらに厳しい精神的修行を経て、創始した現代武道です。

開祖は「真の武道はいたずらに力に頼って他人と強弱を競うものではなく、自己の人格の完成を願っての求道である」と説き、その体現のため、合気道は試合を行わず、お互いの習熟度に合わせ、技を繰り返し稽古することで心身の錬成を図ることを目的としています。

現在、日本国内はもとより、世界 140 の国と地域に広がっています。愛好者は人種・国境を超え、その理念が多くの人々に理解されています。

公益財団法人合気会

〒162-0056 東京都新宿区若松町 17-18
TEL:03-3203-9236 FAX:03-3204-8145
<http://www.aikikai.or.jp>

銃剣道

Dzsúkendó

A dzsúkendó olyan harcművészeti irányzat, amely bal oldali alapállásból kiindulva, fa fegyverrel (*mokudzsu*) végrehajtott kizárólag szúró mozdulatokból áll. Az ebből adódó bátor, támadó jelleg a fő jellemzője. Az ősi japán lándzsavívás (*szódzsucu*) szúró mozdulataira épül, amely kiegészülve a *kendzsucu* kardvívás alapelveivel 1894-ben született, majd a testet és a lelket fejlesztő harcművészeti irányzatként fejlődött tovább. Érvényes szúrási találati felület a bal mellkas és a torok, valamint ha az ellenfél a bal kézfejét a bal mellkas felett tartja, az alkar is. Egy *vaza* csak akkor tekinthető érvényesen kivitelezettnek, ha ezen területek valamelyikét energikusan, helyes testtartásban éri a szúrás, és a figyelem a fegyver visszahúzása után sem lankad (*zansin*). A dzsúkendó szúrások alapvetően egyszerű mozdulatok, de egyetlen pillanat alatt kell felmérni az ellenfél mozgását, a távolságot és lehetőséget, majd a lelket, a fegyvert és a testet egyesítve kell szúrni. Egy érvényes találat nagyon összetett dolog, elengedhetetlen hozzá a gyors lábmunka és a fegyver közeli távolságban történő kezelése. A hosszú éveken át folytatott gyakorlás célja a *vazák* tökéletesítése, melynek során központi szerepet kapnak a *busidó* alapvető értékei, vagyis az őszinteség, a bátorság, az állhatatosság és a mértékletesség gyakorlása, továbbá az egyenes, vidám, erős és kitartó személyiség kialakítása.

Japán Országos Dzsúkendó Szövetség (All Japan Jukendo Federation)

Nihon Budokan, 2-3 Kitanomarucho, Chiyoda-ku, Tokyo 102-8321 Japan
TEL: (+81) 3-6910-0707 FAX (+81) 3-6910-0708
<https://www.jukendo.info>

銃剣道

銃剣道は、木銃を用いて左半身になって構えて突き技のみで競う武道です。突き技のみで行うため、攻勢的で果敢な所に特色があります。日本古来の槍術の突き技を源流とし、剣術の理合等も取り入れて研究を重ねながら1894年に誕生し、心身を修練するための武道として発展してきました。銃剣道は相手の左胸部、喉のほか、左手の拳の位置を左胸より高くした姿勢をとる相手に対しての小手も有効突き部位となります。これらの有効突き部位を充実した氣勢・正しい姿勢で突き、木銃を引き抜いた後に油断のない姿勢(残心)を示さなければ有効な技とはなりません。銃剣道の突き技は、単純な動作ですが、相手の動き、間合い、隙などを一瞬で判断し、気・剣・体を一致させて一挙に突きます。そのため、素早い足さばきと最短距離で突く木銃の操作が必要で、有効となる技を成功させるには奥が深いものがあります。そのため技の上達を目指して長い年月をかけて稽古を行います。その中で武士道の美風である誠実、勇気、質実剛健、克己心などの必要な道徳性を高め、正しく、明るく、強く、逞しい人間形成を目指すことも主眼に置いています。

公益社団法人全日本銃剣道連盟

〒102-8321 東京都千代田区北の丸公園 2 番 3 号 日本武道館内
TEL 03-6910-0707 FAX 03-6910-0708
<https://www.jukendo.info>

空手道

Karate-dó

A karate Okinawa szigetéről származik. A cél egy olyan küzdési technika kialakítása volt, amely fegyver használat nélkül, csak a különböző testrészek által végrehajtott rúgások és ütések segítségével képes megvédeni az ellenségtől. Idővel a japán fő szigetcsoporthoz, majd napjainkra az egész világon elterjedté vált.

A karatében van ún. *kata* (formagyakorlat) és *kumite* (küzdelem). A *kata* elképzelt harci helyzetekben használható támadó és védekező technikák (ütés, csapás, rúgás, védés) formalizált sorozata. Ezek ismételt gyakorlása és elsajátítása növeli az állóképességet és javítja a fizikai erőnlétet. A *kumite* tényleges ellenféllel szembeni valós küzdelem, melynek kimenetelét a pontosan kivitelezett technikákra kapott pontok döntenek el. A *kumite* gyakorlása révén a támadó és védekező technikák elsajátítása mellett bölcsesség és bátorság, erő és gyengédség egyaránt fejleszthető.

A karate mindennapi gyakorlása hozzájárul a személyiség fejlődéséhez, az erkölcsi érzék fejlesztéséhez és a tisztelettudó viselkedés kialakításához. A társadalmi béke és jólét számára fontos humánus jellemet nevel.

Jelenleg a Nemzetközi Karate Szövetségnek (WKF) több mint 190 országban vannak tagjai. Bekerülve a 2020-as Tokiói Olimpia hivatalos versenyszámai közé, az egész világ előtt bemutatkozhatott.

Japán Karatedó Szövetség (Japan Karatedo Federation)

135-8538 Tōkyō-to, Kōtō-ku, Tatsumi 1-1-20, Japan
TEL: (+81)3-5534-1951 FAX: (+81)3-5534-1952
<https://www.jkf.ne.jp>

空手道

空手道は沖縄を発祥の地として、身に一切の武器を持たずに、突き、蹴り、打ちなど全身のあらゆる部位を使って、外敵から身を守ることを目的として誕生した武術です。その後、日本本土に伝わり今では広く世界に普及・発展しています。

空手道には「形」と「組手」があります。「形」は、あらゆる攻防の場面を想定し「突き、打ち、蹴り、受け」などの攻防技を先人たちが考案し体系化されたものです。繰り返し稽古することにより、技の習得は元より忍耐と強靱な身体を作ります。「組手」は実際に相手と対峙し、得点部位に的確な技を極めることにより、得点を競います。組手を稽古することにより、攻防の技は元より知恵と勇気、強さと優しさを養うことが出来ます。

空手道は日々の鍛錬を通じて人格を磨き、道徳心を高め、礼節を尊重する心を養い、豊かな人間性を育む高い精神性を涵養することが出来ます。そして世界の平和と繁栄に寄与する人間形成を目指します。

現在、WKF(世界空手連盟)には190を超える国と地域が加盟しており、2020 東京オリンピックでは正式種目として採用され、世界に空手道の素晴らしさを発信しました。

公益財団法人全日本空手道連盟
〒135-8538 東京都江東区辰巳1-1-20
TEL:03-5534-1951 FAX:03-5534-1952
<https://www.jkf.ne.jp>

Kendó

A kendó olyan harcművészeti ág, amelyben a két szembenálló fél meghatározott szabályokat követve küzd egymással az *ippont* erő döfés vagy vágás beviteléért. Eredete azokig az időkig nyúlik vissza, amikor a karddal, mint fegyverrel vívott harc életre-halálra ment. A 18. század második felétől vált népszerűvé a jelenlegi eszközöket és bambusz kardot (*sinai*) használó kendó.

A testet az ellenfél támadásától védő felszerelés 4 részből áll: sisak (*men*), kesztyű (*kote*), páncél (*dó*) és altestet védő kötény (*tare*). A négy bambuszszálból összeerősített *sinai* kardot a samurájok által a saját lelkük megtestesüléseként tisztelt japán kard (*nihontó*) után mintázták.

A kendó nem pusztán a győzelemért folytatott küzdelem. Az ősi hagyományos japán kultúra részeként fejlődött harcművészeti ág, spirituális jelleget is magában foglaló személyiségfejlesztési mód, ahol a gyakorlás során a test és a lélek egyaránt formálódik.

A kendó kedvelőinek száma évről évre nő, a Nemzetközi Kendó Szövetségnek 62 tagja van. A három évente megrendezésre kerülő Kendó Világbajnokság a pandémia miatt elmaradt, de a következő, 19. bajnokság 2024 júliusában, az olaszországi Milánóban megrendezésre kerül.

Japán Országos Kendó Szövetség (All Japan Kendo Federation)

Yasukuni Kudan Minami Bldg.
2-3-14 Kudan Minami, Chiyoda-ku, Tokyo 102-0074 Japan
TEL: (+81) 3-3234-6271 FAX: (+81) 3-3234-6007
<https://www.kendo.or.jp>

剣道

剣道は、相対する2人が相互に「一本」となる打突を、ルールに従って攻防の中で競い合う武道です。その起源は、刀剣を武器に命をかけて戦った時代にまで遡ります。18世紀半ば以降、現在のような剣道具を用いた竹刀打ち剣道が盛んになりました。

剣道は、剣道具を着用し、竹刀を用いて行います。剣道具には、面・小手・胴・垂の4つがあり、相手の打突から身を守るために考案されました。4本の竹片を組み合わせて作られている竹刀は、武士が自らの精神を託す魂として神聖視していた日本刀を模したものです。

剣道の特徴は、単に攻防によって勝敗を競うだけでなく、修錬を重ねて心身を錬磨し、人間形成を目指す武道として、精神性をも兼ね備えた日本古来の伝統文化として発展した点であります。

年々、剣道愛好者も増加し、国際剣道連盟には62カ国・地域が加盟しています。また、3年に1度行われておりました世界剣道選手権大会は、新型コロナウイルス感染症の影響により中止となっておりましたが、この程、第19回大会を2024年7月にイタリア・ミラノで開催することが決まりました。

公益財団法人全日本剣道連盟
〒102-0074 東京都千代田区九段南 2-3-14 靖国九段南ビル 2F
TEL:03-3234-6271 FAX:03-3234-6007
<https://www.kendo.or.jp>

初實剣理方 一流甲冑拔刀術

Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú páncélos kardvívás

A Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú Kaccsú Battódzsucu a mai Okajama prefektúrában, Cujama területén született kardforgatástechnikai irányzat.

Az alapító, Imaeda Szacsú Fudzsivara no Rjódaí 1646-ban született Hókinokuniban, Kurajosiban. Nagybátyja, Imaeda Siró Zaemon Josimasza mellett tanult és ért el sikereket. Először Szeccu Takacuki Nagai Hjúga no Kaminál szolgált, majd gazdátlan samuráj lett. Sokfelé járva tanulta és gyakorolta a különböző harci technikákat, majd rendszerbe foglalva családja Imaeda kardforgatási irányzatát, megalapította a Sodzsicuken Rikata Icsi-rjút.

A Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú irányzatban központi szerepet kapnak az Imaeda-rjúnak a hosszú kardra (*tacsi*) és annak kihúzására épülő *vazái*, a legfőbb jellemzője pedig, hogy miután a kardok összezsapnak és az ellenfél a földre kerül, megáll a mozdulat.

Ez a küzdőtechnika a középkori harcosok valódi, kemény küzdelmét imitálja, például mielőtt a kard vissza kerül a hüvelybe, a nagyujj és a mutatóujj segítségével le kell törölni róla a vért (*csiburi nóto*).

Az első *kata*, amit a gyakorlás során el kell sajátítani a *sodzsicuken*. Ez alkotja számos más *vaza* alapját és valódi lényegét.

Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú páncélos kardvívás

164 Ofuku, Minami-ku, Okayama-shi, Okayama 701-0204 Japan

TEL (+81) 86-281-1900

Vezető: Kanzaki Maszaru

初實剣理方一流甲冑拔刀術

初實剣理方一流甲冑拔刀術は、作州(現在の岡山県)津山藩に伝えられた剣術の流儀です。

流祖の今枝佐仲藤原良台は、正保三年(1646年)、伯耆国倉吉に生まれ、伯父、今枝四郎左衛門良政について修行し、大成しました。初め摂津高槻永井日向守に仕えましたが、後に浪人となって諸国を武者修行し、諸流を研究の後、今枝家伝の今枝流剣術を整理し、初實剣理方一流を創始しました。

初實剣理方一流は、今枝流剣術の太刀・拔刀を基本とする技が多く伝わり、特に斬り合いの後、敵を倒して「止」を刺すことが特長です。

また、血振納刀の際、親指と人差し指で刀を挟んで血糊を拭いてから納刀するなど、実戦を想定した古武士の厳しい武術です。

修行において最初に学ぶ形を「初實剣」と言います。これは同流の諸形の根本をなす初伝の技であると同時に、極意でもあります。

初實剣理方一流甲冑拔刀術

〒701-0204 岡山県岡山市南区大福 164

TEL:086-281-1900

代表 神崎 勝

Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú páncélos kardvívás előadás

Mi az a Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú páncélos kardvívás?

A Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú harcművészeti ág a mai Okajama prefektúrában született, alapítója Imaeda Szacsú Fudzsiwara no Rjóda volt. A legfőbb jellemzője a páncélt viselve végrehajtott technikák nagy száma.

1. A mesterek tanítása szerint a komoly odafigyeléssel folytatott gyakorlás során az egész testben fokozódik a feszültség, edződik a lélek és a test, és ez a valódi *keiko*.
2. Sajátos a testhelyzet: ahhoz, hogy az *óza* elnevezésű nehéz páncélban gyorsan lehessen mozogni, ülő helyzetben a bal láb kicsit előre van és a test félig oldalra fordul.
3. *Hanegiri* a neve annak, amikor a kardot alulról kirántva várjuk az ellenfelet. Amikor nekünk támad, akkor a kardot egyszer megforgatva döfjük le. Ez a *mavasigiri*.
4. A *curiasi* egy sajátos szúrástechnika, amelynek során egy lábon állva történik a döfés.
5. Az ellenfél ledöntése után a könyörületességből azonnal egy újabb döféssel végezni is kell vele, megkímélve ezáltal a szenvedéstől.

Mi az a rikata?

A *rikata* kifejezés az iskola központi filozófiája, ami arra utal, hogy a mozdulatok értelemmel töltöttek. Minden technika a lehető legcélszerűbben van kidolgozva, semmi sem történik fölöslegesen. Ahhoz, hogy páncélzatot viselve hatékonyan lehessen támadni és védekezni, elengedhetetlen, hogy a mozdulatok és a technikák ésszerű egységet alkossanak.

Mi az a sodzsicuken?

Az irányzat nevét adó *sodzsicuken* valamennyi mozdulat kiindulópontja, az első *kata*, amelyet a gyakorlás során elsajátítunk. Az irányzat alapja és egyben kiteljesedése is, annak valódi lényege testesül meg benne. A *sodzsicuken kata* a test tengelye körüli centrifugális erőt használja, hogy a kard ereje sebességsökkenés nélkül, maximális mértékben tudjon érvényesülni.

A páncél viselésének szabályai

A páncél felvételekor mindig balról jobbra haladva először a lábszárvédő (*szuneate*), majd a derekat és a combokat védő kötény (*haitate*) és a mellvédő (*dó*) következik. Ennek súlya ne nehezdedjen a vállakra. Az utolsó lépés a kesztyű (*kote*), a karvédő (*szode*) és a sisak (*kabuto*), melynek szemelenczójét (*mabiszasi*) mélyen le kell húzni. Lehetőség szerint a páncél eredeti Edo-korabeli, súlya nagyjából 20 kg.

A *Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú* irányzatnál jellemző a tokot a derékhoz kötő kötélt (*obitori*) használata. Az általános gyakorlás során a kard az övbe (*obi*) van tűzve, de az *obitorin*ak köszönhetően alacsonyabbra kerül és így könnyebb kirántani. Jól mutatja ezt, hogy a viszonylag békés Edo-korban a kard rendszerint az övbe volt tűzve, míg az azt megelőző viharos időkben, a hadakozó nagyurak korában az *obitori* használata volt az általános.

A szúráskor a sisakot elkerülendő az ellenfél vállának a szélét kell megcélozni.

初實剣理方一流甲冑拔刀術について

初實剣理方一流は、流祖を今枝佐仲藤原良台とし、作州津山藩に伝承した武術である。技の特徴は甲冑着用の技が多く伝わっている。

1. 先師の教えで、真剣を用いて技の修練をすることで全身の緊張感が高まり、心身が鍛えられ、本気の稽古ができる。
2. 構えに特徴があり、大座という重い甲冑を着用して素早く動けるように座して右足を少し出し、半身に構える理想的な座り方である。
3. 太刀を下より抜刀して敵を誘うことを跳ね斬りという。相手が斬りかかると太刀を一回転廻して敵を斬り倒すことを廻し斬りという。
4. 釣り足という独特の斬り方が伝わっており、技の中で一本足構えで敵を斬り倒す。
5. 敵を斬り倒した後、必ず間髪を入れず突きを入れ、止めを刺すことは、敵が苦しめないようにする武士の情けからである。

理方とは

理方とは「理と事との二つ也」として、流儀の根幹理念としている。

「理とは大極の一理にして武門に備わる所、事の根本也。方とは事の法則也。理のはし顕るる所也。理に形なし、器によって現る。器なければその理顕れずその器というは則ち業也」と教えており、技の根幹の理合を非常に重視する流派である。

初實剣について

同流表型の一本目、修行において最初に学ぶ形を初實剣という。

「初實剣とは、當流の流号にしてしかも事理の大元、神武不則之妙剣なり」といい、また「初實剣之一術、當流至妙之大元萬化に依じて間髪を容れず破竹剣に向こう如し」と教えている。

初實剣は、流派の大基本であると同時に極でもあるという。

甲冑着用心得

必ず左、右と着用していき、臍当、佩楯、胴と着用し、胴の重量が肩にかからないよう少し浮かせるようにする。その後、籠手、袖、兜と着用する。兜は目庇を深めにかぶる。出来る限り、江戸時代当時の物を使用するため、重量は20kg程度ある。

なお、初實剣理方一流では帯取を用いる。平素の稽古時は刀を帯に差すが、帯取を使うと帯に差すより、刀の位置が少し下がるので扱いやすくなる。平和な江戸時代は刀を帯に差すが、それ以前の戦国時代は、ほとんど帯取を使っていたことがよくわかる。

また、敵に斬り込む時は兜に当たらないよう、縦袈裟に相手の肩先に斬り込む。

ハンガリー武道演武

Budó bemutató

【コーディネーター紹介】

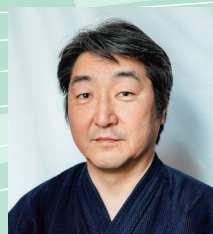
阿部 哲史 (Tetsushi Abe)

1964 年生まれ。国際武道大学体育学部武道学科卒業後、筑波大学大学院修士課程において武道論を専攻して修了。

1992 年に青年海外協力隊 (JOCV) により専門コーチとしてハンガリー剣道連盟に派遣される。1995 年からハンガリー国立ベスプレム大学教員養成学部、その後、タンカプヤ仏教大学に勤務。2018 年からは国際武道大学武道学科特任准教授となり、ハンガリー国立体育大学に交換教員として派遣されている。

ハンガリー剣道連盟では、1995 年より今日までテクニカルディレクターを務め、代表チームも指導している。欧州選手権で男子・女子・ジュニアの個人・団体が優勝多数。世界大会では 2012・2015 年に男子チームを 3 位入賞させる。2000 年に設立したハンガリー・日本剣道クラブでは会長を務める。剣道教士 7 段。

剣道以外には、松濤館空手・大東流合気武術を経験。また、2000 年に NPO 武道文化フォーラムを設立し、武道文化の普及活動に携わっている。

[A koordinátorok bemutatása]

Abe Tetsushi

1964-ben született. A Nemzetközi Budó Egyetem Testnevelési Karának Budó Tanszékén szerzett diplomát, majd a Tsukuba Egyetem mesterképzésén budó elméletből diplomázott.

1992-ben a Japán Külföldi Önkéntes Szolgálat (JOCV) tagjaként, szakedzőként került a Magyar Kendő Szövetséghez. 1995-től a Veszprémi Egyetem Tanárképző Karának Testnevelés Tanszékén, majd a Tan Kapuja Buddha Főiskolán dolgozott. 2018 óta a Nemzetközi Budó Egyetem Budó Tanszékének külön kinevezett egyetemi docense, és a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem csereoktatója.

A Magyar Kendő Szövetségben 1995-től szakmai igazgató, és a magyar válogatott edzője. Ez idő alatt számos Európa-bajnoki cím született férfi, női és junior egyéni kategóriában és csapatban. Világ bajnokságon 2012-ben és 2015-ben harmadik helyezést ért el a férfi csapat. 2000-ben alapította a Magyar-Japán Kendő Klubot, amelynek jelenleg is elnöke. 7 danos kendő oktató.

A kendő mellett budó tapasztalatai közé tartozik a sótókan karate és a daitó-ryū aikibudzsucu. Mindemellett 2000-ben megalapította a Budó Kulturális Fórum Közhasznú Egyesületet is, ami részt vesz a budó kultúra népszerűsítésében.

柔道

(ハンガリー柔道連盟：ラースロー・トート会長)

現在、ハンガリー柔道連盟にはおよそ 250 のクラブが加盟し、愛好者数は 40,000 人を超えている。

ハンガリーにおける柔道普及は、1928 年に「柔道の父」と称されるティボール・ヴィンツェ氏によって本格化する。1931 年にハンガリー柔道クラブ(NTE) が設立され、初めてウィーンで開催された国際大会、そして 1934 年にはまだ公式認定されてはいないヨーロッパ選手権に参加を果たす。

1952 年、レスリング連盟内に国家チェルガーンチ社会連盟が設置される(チェルガーンチとは柔道のハンガリー語訳)。1957 年にハンガリーチェルガーンチ連盟が独立し、翌年にヨーロッパ柔道連盟に加盟。その後、1989 年にハンガリー柔道連盟と改称して現在に至る。

1992 年のバルセロナ五輪でアンタル・コバーチ氏が金メダルを獲得したことを皮切りに多くの実績を残し、1995 年からは柔道が中等学校(14 ~ 18 歳)の体育科で正式に採用されたことで柔道は教育界においても存在感を高めている。

今回の演武では、ノエミ・キッシュ(二段)とドリナ・メゼイ(二段)が固の形を披露する。

[演武者] Noémi Kis (ノエミ・キッシュ) 二段
Dorina Mezei (ドリナ・メゼイ) 二段

Dzsúdó

(Magyar Dzsúdó Szövetség: Tóth László elnök)

A Magyar Dzsúdó Szövetséghez jelenleg mintegy 250 klub tartozik, amelyeknek összesen több mint 40,000 gyakorlója van.

A dzsúdó magyarországi elterjedése 1928-ban kezdődött Vincze Tiborral, a dzsúdó "atyjával", aki 1931-ben megalapította az első dzsúdó klubot a Nemzeti Torna Egyletben (NTE), ezt követően a csapat jelen volt az első nemzetközi versenyen Bécsben. A magyar versenyzők 1934-ben már részt vettek a nem hivatalos Európa-bajnokságon.

1952-ben a Magyar Birkózó Szövetségben belül megalakult az Országos Cselgáncs Társadalmi Szövetség. 1957-ben pedig a Magyar Cselgáncs Szövetség önállóvá vált, és a következő évben csatlakozott az Európai Dzsúdó Szövetséghez. Később, 1989-ben átnevezték Magyar Dzsúdó Szövetségre és ezt az elnevezést használja ma is.

A szövetség számos eredményt ért el, kiemelendő Kovács Antal aranyérme az 1992-es barcelonai olimpián. Továbbá 1995-óta az oktatásban is erősen jelen van, amikor a dzsúdó a középiskolai testnevelés órák hivatalos tananyagává vált.

[Bemutatót tartja] Kis Noémi (2.dan)
Mezei Dorina (2.dan)

空手道

(ハンガリー空手道連盟：ヤーノシュ・メーサーロシュ会長)

ハンガリーの空手道は、1970年代初頭にスウェーデンから極真空手、ベルギーから松濤館が伝播したことから始まる。組織としては1980年代に柔道連盟の空手専門部会、1984年からは空手道・キックボクシング・テコンドー連盟として発展。1989年にハンガリー武道連盟に加盟し、1994年から独立したハンガリー空手道連盟となる。

現在の愛好者数は50,000～60,000人で、国内で4番目に人気の高いスポーツとなっている。連盟には松濤館・糸東流・剛柔流・和道流・極真空手を中心とした25の流派が加盟し、全国におよそ500のクラブがある。

ハンガリーでは2013年に初めてヨーロッパ選手権を開催して5つの銅メダル、2021年の東京オリンピックでは銅メダルを獲得した。2023年にはハンガリーで世界選手権が開催される予定である。

空手道は2018年に政府の特別支援対象スポーツに認定され、学校教育制度のなかでは体育科の教材として正式に採択された。2019年から中学校(14～18歳)の体育科の授業でも採用されている。

[演武者] Laura Sterck (ラウラ・シュテルク)	三段
Csenge Fábián (チェンゲ・ファービアン)	初段
Vanda Tóth (ヴァンダ・トート)	初段

Karate-dō

(Magyar Karate Szövetség: Mészáros János elnök)

A magyarországi karate az 1970-es évek elején kezdődött a kjokusin karate svédországi és a sótókan karate belgiumi elterjedésével. Szervezetként az 1980-as években a Dzsúdó Szövetség alatt szakbizottságként működött, majd 1984-től Karate, Kickbox és Taekwondo Szövetségként fejlődött tovább. 1989-ben megalakult a Magyarországi Harci Művészet Össz-Szövetsége. 1994-ben önállósá vált és Magyar Karate Szövetség néven folytatta tevékenységét.

Jelenleg 50-60 ezren gyakorolják és a negyedik legnépszerűbb sportág hazánkban. A szövetség 25 különböző stílust ismer el, kiemelve a sótókan, sitó-rjú, gódzsú-rjú, vadó-rjú és kjokusin karatét, és országsszerte mintegy 500 klub működik.

Magyarország 2013-ban adott először otthont felnőtt Európa-bajnokságnak, ahol öt bronzérmet szereztek a magyarok. Továbbá a 2021-es tokiói olimpiáról egy bronzéremmel tértek haza. 2023-ban Magyarország rendezi a felnőtt világbajnokságot.

A karate 2018-ban bekerült a kiemelt sportágak közé, és hivatalosan is tananyag lett az iskolai oktatási rendszerben. 2019 óta pedig a középiskolai testnevelési órákon is tanítják.

[Bemutatót tartja]	Sterck Laura	(3.dan)
	Fábián Csenge	(1.dan)
	Tóth Vanda	(1.dan)

合気道

(ハンガリー合気会合気道文化協会: ノルベルト・ホフシュトラッセル会長)

ハンガリーの合気道は1960年代に始まるが、当初は指導書を手掛かりに稽古に励む程度であった。1980年代になるとゴロ・ミシェル氏などによって普及が進み、1985年にハンガリー空手道連盟内に合気道部が設置された。1990年になるとハンガリー合気道協会(MASZ)が独立する。2000年にはハンガリー合気道文化協会(MAKSZ)、2004年にはハンガリー合気会合気道文化協会(MAAKSZ)も設立される。

現在のハンガリーには3つの大きな組織が存在し、愛好者は合計で2,700人程度いる。2015年からMAAKSZが東京の合気会本部の公式窓口となり、2016年からは国際合気道連盟(IAF)の代表を務めている。

今回の演武では、MAAKSZのサボルチ・ゴローブ(六段)とジョルト・アラニ(五段)が自由技、短刀太刀取り・杖取りを披露する。

[演武者] Szabolcs Gollob(サボルチ・ゴローブ) 六段
Zsolt Aranyi(ジョルト・アラニ) 五段

Aikidó

(Magyar Aikikai Aikidó Kulturális Egyesület: Hochstrasser Norbert, elnök)

Az aikidó Magyarországon az 1960-as években kezdődött, kezdetben csak kézikönyvek segítségével gyakorolták. Az 1980-as években Goro Michel és mások népszerűsítették, és 1985-ben a Magyar Karate Szövetségen belül megalapították az aikidó szekciót. 1990-ben a Magyar Aikidó Szövetség (MASZ) önállóvá vált. 2000-ben megalakult a Magyar Aikidó Kulturális Egyesület (MAKSZ), majd 2004-ben a Magyar Aikikai Aikidó Kulturális Egyesület (MAAKSZ) is.

Ma Magyarországon három nagy szervezet működik, összesen mintegy 2700 taggal; 2015 óta a MAAKSZ a tokiói Aikikai Központ hivatalos kapcsolattartója, 2016 óta pedig a Nemzetközi Aikidó Szövetség (IAF) képviselője.

[Bemutatót tartja] Gollob Szabolcs (6. dan)
Aranyi Zsolt (5. dan)

剣道

(ハンガリー剣道・居合道・杖道連盟: ジョルト・ヴァダディ会長)

ハンガリー剣道・居合道・杖道連盟は、1986年にハンガリー剣道アソシエーションとして発足。その後、全日本剣道連盟や在ハンガリー日本国大使館、青年海外協力隊などの協力を得ながら段階的に居合道と杖道のグループを取り込み、1999年に現在の連盟となる。

2000年以降、連盟は国土館大学や国際武道大学、筑波大学など、日本の体育系大学との交流を通じて活動の幅を広げ、競技成績では欧州大会での優勝のほか、世界大会において男子団体戦で2大会連続3位入賞を果たすなど、着実に結果を残している。近年は愛好者の年齢層の変化に合わせ、「生涯剣道」を掲げた剣道文化の国内普及にも力を注いでいる。現在の所属会員数はおよそ500名で、30のクラブが正式に登録している。

今回の演武では、2度のヨーロッパ選手権者となったドゥビ(七段)を元立ちとして小学生、成人男子、女子が基本練習と地稽古を披露する。

[演武者] Sandor Dubi(シャーンドール・ドゥビ)	七段
Marcel Lukács(マルツェル・ルカーチ)	四段
Kitti Farkas(キッティ・ファルカシュ)	三段
Gergely Waldmann(ワルドマン・ゲルゲイ)	

Kendó

(Magyar Kendó, Iaidó és Dzsódó Szövetség: Vadadi Zsolt elnök)

A Magyar Kendó, Iaidó és Dzsódó Szövetség 1986-ban alakult Magyar Kendó Egyesülés néven. Később az All-Japan Kendo Federation, a Magyarországi Japán Nagykövetség és a Japán Külföldi Önkéntes Szolgálat (JOCV) együttműködésével a szövetség fokozatosan integrálta az iaidót és a dzsódót, és 1999-ben szerveződött a jelenlegi szövetséggé.

2000 óta a szövetség japán sportegyetemekkel, például a Kokushikan Egyetemmel, a Nemzetközi Budó Egyetemmel és a Tsukuba Egyetemmel folytatott cserekapcsolatokkal bővítette tevékenységét. A magyar csapat számos eredménye közül megemlítenénk, hogy több európa bajnoki cím mellett, két világbajnokságon is bronzérmes lett a magyar férfi csapat. Az elmúlt években a szervezet a kendó gyakorlók változó korosztályához igazodva a kendó kultúra népszerűsítésére is összpontosított, a "sógai kendó" (élethosszig tartó kendó) jelszó alatt. A szervezetnek jelenleg mintegy 500 tagja és 30 hivatalosan bejegyzett klubja van.

Az idei bemutatót a kétszeres Európa-bajnok Dubi Sándor (7.dan) vezeti majd, egy gyerekkel, egy férfi és egy női gyakorlóval, akikkel kihon gyakorlatot és dzsi-geiket fog bemutatni.

[Bemutatót tartja]	Dubi Sándor	(7.dan)
	Lukács Marcell	(4.dan)
	Farkas Kitti	(3.dan)
	Waldmann Gergely	

土佐無双直伝英信流岩田派

(ハンガリー剣道・居合道・杖道連盟居合道部)

近年、古武道はハンガリーでも人気が高まっている。特に居合道の愛好者が多く、なかでも組織立って稽古しているのがハンガリー剣道・居合道・杖道連盟の居合道部である。

この居合道部には現在 80 名ほど登録しているが、神伝流・英信流・田宮流の愛好者が流派の壁を越えて一緒に活動している。

居合道部の代表を務めるミハリク氏は、1990 年から土佐無双直伝英信流を学んでいるが、1998 年から四国在住の岩田憲一範士八段を師事し、2011 年に範士が亡くなるまで年に複数回足を運んで教えを受けた。範士没後も、その教えを忠実に継承しながらハンガリーで稽古に励んでいる。

今回の演武では、初伝から1本、中伝から1本、奥伝から2本、その他に古伝太刀打位から3本を披露する。

[演武者] Hunor Mihalik(フノール・ミハリク)
Gyula Stadler(ジュラ・シュタドレル)

七段
五段

Tosza Muszó Dzsikiden Eisin-rjú Iwata-ha (Magyar Kendó, Iaidó és Dzsódó Szövetség - Iaidó Szekció)

Az utóbbi években a kobudó egyre népszerűbbé vált Magyarországon. Különösen sok iaidó gyakorló akad, akik a Magyar Kendó, Iaidó és Dzsódó Szövetség iaidó szekciója alatt gyakorolnak, amely az egyik legszervezettebb és leggyakorlatosabb szövetséggé működik.

Az iaidó kluboknak jelenleg mintegy 80 regisztrált tagja van, ahol a sinden-rjú, eishin-rjú és tamija-rjú gyakorlói átlépik a különböző iskolák közötti határokat, és együtt tudnak működni.

Mihalik Hunor, iaidó klubvezető, már 1990 óta gyakorolja a Tosza Muszó Dzsikiden Eisin-rjú-t. 1998-tól a Sikokuban élő Iwata Kenichi hanshi 8 danos mestertől tanult, akit 2011-ben bekövetkezett haláláig évente többször is meglátogatott, hogy elsajátítsa tőle az iskola tanításait. Halála óta továbbra is Magyarországon gyakorol, hűen folytatva mestere tanításait.

Az idei bemutatón egy soden, egy csúden, két okuden és három másik koden tacsu-ucsi no kurai lesz látható.

[Bemutatót tartja]

Mihalik Hunor (7.dan)
Stadler Gyula (5.dan)

Program

	Japán	Október 15. szombat	Magyarország	
	16		9	
	16:30	Megnyitó	9:30	
	16:50	【Japán fél】 Előre rögzített videók vetítése	9:50	10
	18	Budó bemutató (9 modern budó csoport, 8 perc/csoport)		Délelőtt
	18:02	Q & A (élő)	11:02	11
	18:12	Szünet, felkészülés	11:12	
Délután	18:20	【Japán fél】 Előre rögzített videó vetítése + élő	11:20	
	19	Budó szeminárium (Sodzsicuken Rikata Icsi-rjú páncélos kardvívás)		12
	19:00	Szünet	12:00	
	19:30	【Magyar fél】 Előre rögzített videók vetítése + élő	12:30	
	20	I . A japán budó története Magyarországon II . Budó bemutató (dzsúdó, kendó, karate-dó, aikidó, kobudó)		13
	20:45	Záró ünnepség	13:45	Délután
	21		14:00	14

※ Japán és Magyarország között az időeltolódás 7 óra.

※ A programváltozás jogát fenntartjuk.

2022 Japán-magyar budó kulturális kapcsolatépítő találkozó (Online)

2022. október 15. (szombat)

(japán id szerint) 16:30 kezdés / 21:00 vége

(magyar id szerint) 9:30 kezdés / 14:00 vége

Helyszín

Japán: Hotel Metropolitan Edmont, 3chome 10-8 Iidabashi Chiyoda-ku, Tokyo

Magyarország: Aranytíz Kultúrház, 1051 Budapest, Arany János u. 10.

A Japán Budókan projekt tagjai

Titkárságvezető	Nagasima Nobuja
Titkársági tag (kapcsolattartó)	Nakadzsima Akihiro
Titkársági tag	Szavato Hidenori
Titkársági tag	Imadera Naoto
Titkársági tag	Nakamura Takemicsi

公益財団法人

日本武道館

nipponbudokan.or.jp